

Рішення спеціалізованої вченої ради Д 64.600.03
щодо розгляду дисертації **Кротевича Михайла Станіславовича**
на тему: «**Морфологічні різновиди папілярного раку щитоподібної залози та
прогноз хвороби**»,

на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук
за спеціальністю 14.03.02 – патологічна анатомія,
захищену у спеціалізованій вченій раді Д 64.600.03
при Харківському національному медичному університеті
з приводу перевірки фактів плагіату

«22» червня 2016 р., протокол № 9.

Спеціалізована вчена рада Д 64.600.03 у відповідь на лист Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації МОН України №14/2-266-16 від 21.04.16. розглянула інформацію, яка була надіслана у вигляді додатків даного листа, а саме оптичного диску з файлами (тексти дисертацій та авторефератів Кротевича М.С. та Хоперія В.Г., скановані копії трьох статей та файл з «Переліком дослівних копіювань у дисертації Кротевича М.С. з тексту дисертації Хоперія В.Г.») та додаткових матеріалів на 2 аркушах (паперовий варіант «Переліку дослівних копіювань у дисертації Кротевича М.С. з тексту дисертації Хоперія В.Г.»), а також наявні дисертацію, автореферат та документи атестаційної справи Кротевича М.С., що зберігаються в спеціалізованій вченій раді.

У дискусії взяли участь члени спеціалізованої вченої ради:

- проф. Шевченко О.М., д.мед.н. за спеціальністю 14.03.04;
- проф. Вовк О.Ю., д.мед.н. за спеціальністю 14.03.01;
- проф. Якимова Т.П., д.мед.н. за спеціальністю 14.03.02;
- проф. Ольховський В.О., д.мед.н. за спеціальністю 14.03.01;
- проф. Яковцова І.І., д.мед.н. за спеціальністю 14.03.02;

- проф. Коляда Т.І., д.мед.н. за спеціальністю 14.03.04;
- проф. Масловський С.Ю., д.мед.н. за спеціальністю 14.03.01.

При проведенні таємного голосування щодо позбавлення наукового ступеня кандидата медичних виявилось, що із 16 членів спеціалізованої вченої ради, які взяли участь у голосуванні, проголосували:

«За» – 0 членів ради, «Проти» – 16 членів ради, недійсних бюлетенів – немає.

ВИСНОВОК

спеціалізованої вченої ради Д 64.600.03

Дисертаційна робота Кротеви́ча Михайла Станіславовича за темою «Морфологічні різновиди папілярного раку щитоподібної залози та прогноз хвороби» на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.03.02 – патологічна анатомія була подана здобувачем до спеціалізованої вченої ради Д 64.600.03 при Харківському національному медичному університеті 09.01.2014 р. і прийнята до попереднього розгляду на підставі наявності необхідних документів, які подаються до спеціалізованої вченої ради здобувачем наукового ступеня кандидата медичних наук, згідно нормативних документів МОН України, та необхідної кількості публікацій у наукових фахових виданнях.

Робота виконана в Українському науково-практичному центрі ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України (м. Київ).

Науковий керівник: доктор медичних наук, старший науковий співробітник Хоперія Вікторія Геннадіївна – завідувач відділу ендокринної патоморфології Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України (м. Київ).

Тема дисертації затверджена проблемною комісією «Патологічна анатомія» МОЗ і АМН України (протокол № 9 від 08.11.2008 р.) та на засіданні Вченої ради Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії,

трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України (протокол № 3 від 29.10.2008 р.). Дисертація є фрагментом науково-дослідної роботи «Молекулярні механізми інвазії раку щитоподібної залози» (№ держреєстрації 0107U002116).

При попередньому розгляді дана дисертаційна робота була піддана перевірці на плагіат комп'ютерною програмою «Etxt Антиплагиат», яка надала результат про унікальність тексту – 85%.

Комісія спеціалізованої вченої ради, розглянувши роботу, відзначила науковий рівень дисертації, відповідність її профілю ради та паспорту спеціальності 14.03.02 – патологічна анатомія, значення для науки та практики, широту апробації та повноту викладення матеріалів дисертації у друкованих роботах, і запропонувала прийняти дисертацію до захисту та призначити офіційними опонентами:

- доктора медичних наук, професора Яковцову Ірину Іванівну – завідувача кафедри патологічної анатомії Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України, член ради;

- доктора медичних наук, професора Шпоньку Ігоря Станіславовича – завідувача кафедри патологічної анатомії і судової медицини ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

(висновок комісії спеціалізованої вченої ради Д 64.600.03 від 05 лютого 2014 р.).

Повідомлення про захист дисертації надруковано в Спеціальному випуску газети «Освіта України» № 4 (16) за 2014 р. (квітень), стор. 128. Автореферат був розісланий 23 травня 2014 року. Захист дисертації відбувся 25 червня 2014 року. На засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.600.03 були присутні 18 членів, з них за профілем дисертації, що розглядалася, 5 докторів наук.

Зауважень на автореферат та зауважень від членів спеціалізованої вченої ради не було.

Офіційні опоненти дали позитивні відгуки з декількома зауваженнями.

На підставі ходу дискусії та результатів таємного голосування («за» – 18, «проти» – немає, недійсних бюлетенів – немає) спеціалізована вчена рада

Д 64.600.03 постановила присудити науковий ступінь кандидата медичних наук Кротевичу Михайлу Станіславовичу з подальшим підтвердженням даного рішення у ДАК України.

Наказом МОН України №1083 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань» від 23 вересня 2014 року рішення спеціалізованої вченої ради Д 64.600.03 щодо Кротеви́ча Михайла Станіславовича було затверджено.

Спеціалізована вчена ради Д 64.600.03, розглянувши і співставивши зазначені «копіювання» у тексті дисертацій Кротеви́ча Михайла Станіславовича за темою «Морфологічні різновиди папілярного раку щитоподібної залози та прогноз хвороби» на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.03.02 – патологічна анатомія та Хоперія Вікторії Геннадіївни за темою «Чинники прогнозу пухлин щитоподібної залози» на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.14 – ендокринологія, підтверджує факт схожості фрагментів тексту обох дисертацій і констатує, що фрагменти тексту дисертації Кротеви́ча М.С., східні з текстом дисертації Хоперія В.Г., без посилання на неї, але здебільшого з посиланням на авторів, на яких посилалась Хоперія В.Г. Відповідні текстові подібності мають місце і в авторефераті Кротеви́ча М.С.

Проведена комп'ютерною програмою «Etxt Антиплагиат» (версія 3.0.51.0) 13 червня 2016 р. перевірка на плагіат дисертаційної роботи Кротеви́ча Михайла Станіславовича за темою «Морфологічні різновиди папілярного раку щитоподібної залози та прогноз хвороби» надала наступний результат: унікальність тексту – 89%, що відповідає задовільній оригінальності.

Дисертаційна робота Хоперія Вікторії Геннадіївни за темою «Чинники прогнозу пухлин щитоподібної залози» на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.14 – ендокринологія була виконана у Українському науково-практичному центрі ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України (м. Київ) в рамках планових

науково-дослідних робіт «Оптимізація хірургічного лікування та післяопераційного моніторингу у хворих на пухлини щитоподібної залози в залежності від їх морфологічних і патогенетичних форм, у тому числі впливу радіоактивного опромінення» (2003-2007 рр., № держреєстрації 0103U000589), де автор була виконавцем фрагмента, та «Молекулярні механізми інвазії раку щитоподібної залози» (2007-2010 рр., № держреєстрації 0107U002116), де автор була керівником науково-дослідної роботи.

Таким чином, обидві дисертаційні роботи виконувались в рамках однієї науково-дослідної роботи, що відбилось у спільних фрагментах тексту (здебільшого в актуальності, науковій новизні, деяких підрозділах літературного огляду, розділі матеріалів і методів дослідження, розділі аналізу та узагальнення результатів дослідження) на підставі спільних частин дослідження, результати яких викладені в матеріалах досліджень обох дисертацій (зокрема у декількох мікрофотографіях, таблицях і діаграмі), у висновках, а також у двох статтях, які спочатку Хоперія В.Г. опублікувала у моноавторстві, а пізніше авторство поділила із співвиконавцями науково-дослідної роботи, у тому числі з Кротевичем М.С., результати якої включені в його дисертацію, і статті були передруковані з іншим складом авторів.

Це статті:

-- заявлені, як такі, що опубліковані за темою дисертації Хоперія В.Г. (у її моно авторстві):	-- заявлені, як такі, що опубліковані за темою дисертації Кротевича М.С.:
- Роль виявлення мутацій BRAF V600 під час проведення ТАПБ вузлів щитоподібної залози / В.Г. Хоперія // Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія.. – 2011. – №3 (36). – С. 24–29.	- Виявлення мутації BRAF V600 під час проведення ТАПБ вузлів щитоподібної залози / М.С. Кротевич, О.О. Гузь, В.Г. Хоперія // Світ медицини та біології. – 2013. – №3 (40). – С. 37–41.
- Порівняльна характеристика доброякісних та злоякісних пухлин	- Сравнительная характеристика доброкачественных и злокачественных

щитоподібної залози фолікулярного походження / В.Г. Хоперія // Ендокринологія. – 2012. – Т. 17, №1. – С. 74–79.	опухолей щитовидной железы фолликулярного происхождения / В.Г. Хоперия, А.А. Гузь, М.С. Кротевич // Журнал теоретической и клинической медицины. – 2013. – Спецвыпуск: Эндокринология. – С. 42–46.

Крім того, окрім зазначених вище статей Хоперія В.Г. і Кротевич М.С. є співавторами наступних статей:

- Рак щитоподібної залози фолікулярного походження: клініко-морфологічні характеристики та прогноз / О.С. Ларін, М.С. Кротевич, В.Г. Хоперія, К.О. Галахін // Клін. ендокринологія та ендокринна хірургія. – 2008. – № 3 (24). – С. 50–55;

- Папілярний рак щитоподібної залози із кістозними змінами: клініко-морфологічні особливості / О.С. Ларін, В.Г. Хоперія, О.О. Гузь, М.С. Кротевич // Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія. – 2009. – № 3 (28) – С. 7–15,

які відображають основні наукові результати дисертацій як Хоперія В.Г., так і Кротевича М.С., та друкованих тез доповідей:

- BRAF V600 мутація та екстраорганна інвазія за папілярного раку щитоподібної залози / О.С. Ларін, М.С. Кротевич, В.Г. Хоперія, В.В. Васько // «Актуальні проблеми онкоморфології»: Матеріали науково-практичної конференції із міжнародною участю та III конференції українського дивізіону інтернаціональної академії патології (м. Харків, 12–13 травня 2011 р.). – С. 43–44;

- Папілярний рак щитоподібної залози із кістозними змінами: клініко-морфологічні характеристики / О.С. Ларін, В.Г. Хоперія, О.О. Гузь, М.С. Кротевич // «Актуальні проблеми онкоморфології»: Матеріали науково-практичної конференції із міжнародною участю та III конференції

українського дивізіону інтернаціональної академії патології (м. Харків, 12–13 травня 2011 р.). – С. 44,

які додатково відображають наукові результати обох аналізованих дисертацій.

Тим більше, що Хоперія Вікторія Геннадіївна є науковим керівником Кротевича Михайла Станіславовича, що передбачає обізнаність керівника щодо змісту дисертації дисертанта, і претензії відносно вживання подібних текстових фрагментів нею не були висунутими.

Враховуючи вищевикладене, наголошуємо, що роботи Хоперія В.Г. та Кротевича М.С. виконано в рамках одного наукового проекту, що не суперечить нормам діючого законодавства при виконанні дисертаційної роботи та дає можливість використовувати здобуті результати у дисертаційній роботі.

Відповідно до статті 436 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами), авторське право на твір, створений у співавторстві, належить співавторам спільно, незалежно від того, становить такий твір одне нерозривне ціле чи складається з частин, кожна з яких може мати ще й самостійне значення. Частина твору, створеного у співавторстві, визнається такою, що має самостійне значення, якщо вона може бути використана незалежно від інших частин цього твору. Кожен із співавторів зберігає своє авторське право на створену ним частину твору, яка має самостійне значення.

Частиною 1 статті 13 Закону України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII в редакції Закону № 2627-III (2627-14) від 11.07.2001, ВВР, 2001, № 43, ст. 214 (зі змінами) передбачено, що співавторами є особи, спільною творчою працею яких створено твір; авторське право на твір, створений у співавторстві, належить всім співавторам незалежно від того, чи утворює такий твір одне нерозривне ціле або складається із частин, кожна з яких має самостійне значення; право опублікування та іншого використання твору в цілому належить всім співавторам.

Частиною 2 статті 13 Закону України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII в редакції Закону № 2627-III (2627-14) від

11.07.2001, ВВР, 2001, № 43, ст. 214 (зі змінами) передбачено, що якщо твір, створений у співавторстві, складається з частин, кожна з яких має самостійне значення, то кожен із співавторів має право використовувати створену ним частину твору на власний розсуд.

У зв'язку з тим, що Хоперія В.Г. і Кротеви́ч М.С. брали участь у розробці однієї науково-дослідної роботи, їх дисертаційні роботи виконувались в рамках, тобто були частинами, цього групового наукового дослідження, спільна діяльність Кротеви́ча М.С. і Хоперія В.Г. є співавторством, при якому авторське право належить всім співавторам. І використання Кротеви́чем М.С. даних, раніше оприлюднених у своїй дисертації Хоперія В.Г., є реалізацією свої авторських прав.

Пунктом «в» частини 1 статті 50 Розділу V Закону України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII в редакції Закону № 2627-III (2627-14) від 11.07.2001, ВВР, 2001, № 43, ст. 214 (зі змінами) передбачено, що плагіат – оприлюднення (опублікування) повністю або частково чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору. Виходячи з цього поняття Кротеви́ч М.С. не оприлюднював від свого імені дані, зазначені в дисертації Хоперії В.Г., а використовував право на співавторство, бо дані були отримані завдяки спільній діяльності.

Отже, враховуючи вище зазначене, в аналізованому випадку не доречно говорити про факт плагіату в зв'язку з тим, що робота Кротеви́ча М.С. виконана в рамках науково-дослідної роботи, участь в якій приймала і Хоперія В.Г., тобто Кротеви́ч М.С. і Хоперія В.Г. є співавторами, та Кротеви́ч М.С. мав право використовувати у своїй дисертаційній роботі дані, отримані зі спільної науково-дослідної роботи.

Таким чином, підстави для порушення перед МОН клопотання щодо позбавлення **Кротеви́ча Михайла Станіславовича** наукового ступеня відсутні, тому що у дисертаційній роботі Кротеви́ча М.С. за темою «Морфологічні різновиди папілярного раку щитоподібної залози та прогноз хвороби» за спеціальністю 14.03.02 – патологічна анатомія факт плагіату не виявлений, а за

актуальністю, теоретичним і практичним значенням, науковою новизною, обґрунтованістю отриманих особисто дисертантом результатів, відповідності змісту і висновків поставленій меті і задачам дисертаційна робота Кротевича М.С. цілком відповідає вимогам м. 9, 11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженому постановами Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р. та № 656 від 19.08.2015 р., і її автор заслуговує на науковий ступінь кандидата медичних наук за спеціальністю 14.03.02 – патологічна анатомія.

На підставі результатів таємного голосування щодо позбавлення наукового ступеня кандидата медичних та прийнятого висновку спеціалізована вчена рада постановила не позбавляти наукового ступеня кандидата медичних наук **Кротевича Михайла Станіславовича** з подальшим підтвердженням даного рішення МОН України.

**Головуючий на засіданні
спеціалізованої вченої ради Д 64.600.03,
доктор медичних наук, професор**

**Вчений секретар,
кандидат медичних наук, доцент**

І.В. СОРОКІНА

О.М. ПЛІТЕНЬ

« 22 » _____ червня _____ 2016 р.